

Täysistunto

Torstai 27.3.2025 klo 16.00—17.58

2.1. Suullinen kysymys sosiaali- ja terveystalouden lisäleikkausten kohdentamisesta (Tytti Tuppurainen sd)

Suullinen kysymys SKT 49/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Tytti Tuppurainen sd:** Arvoisa puhemies! Orpon—Purran oikeistohallitus on epäonnistunut karulla tavalla maamme taloudenhoidossa. Uusimpien talouden ennusteiden mukaan Suomen talous ja kuluttajien luottamus jatkavat laahaamistaan, ja sama pätee myös työllisyyteen. Arvoisa pääministeri Orpo, teidän hallituksenne lupasi aloittaessaan luoda 100 000 uutta työpaikkaa, ja nyt kaksi vuotta myöhemmin Suomessa on 76 000 työllistä vähemmän ja miesten työttömyysaste on Euroopan maiden korkein. Työllisiä naisia on 58 000 vähemmän kuin viime vuoden helmikuussa.

Nämä luvut ovat lahjomattomia. Ne kertovat karulla tavalla teidän hallituksenne epäonnistumisesta, ja tämä on se syy, minkä vuoksi te olette nyt tekemässä lisäleikkauksia. Näistä lisäleikkauksista olemme nyt saaneet tietää jotain, ja näyttää siltä, että hyvinvointialueille [Puhemies koputtaa] vanhusten kotihoitoon ollaan tekemässä uusia leikkauksia: miljoona kotihoidon käyntiä vähemmän. [Puhemies: Kysymys!] Pääministeri Orpo, onko oikein maksattaa epäonnistunut talouspolitiikkanne kotona palveluita tarvitsevilla vanhuksilla? [Mauri Peltokangas: Härski kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan edustajia minuutin aikarajasta. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.02 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä talouteen tulee, niin täytyy taas muistuttaa siitä, millaisessa maailmantilassa me eletään. Millaisessa maailmantilanteessa me eletään? Venäjä hyökkää neljättä vuotta Ukrainassa, ja meillä on erittäin suuri epävarmuus muun muassa Yhdysvaltojen muuttuneen politiikan vuoksi, muun muassa kauppapolitiikan vuoksi. Tällä hetkellä oikeastaan koko Eurooppa odottaa, eurooppalaiset markkinat odottavat, meidän keskeiset markkina-alueemme odottavat.

Suomessa alkavat olla asiat siinä mielessä valmiina, että me olemme valmiita talouden kasvuun. Hallituksen tekemät uudistukset tulevat tuottamaan tulosta, kun talous lähtee kasvamaan, mutta se on nyt meistä riippumatonta, miten me saamme rauhan Ukrainaan, miten me saamme tämän tilanteen rauhoittumaan, niin että talouden kasvulle tulee tilaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

Mutta minä haluan antaa toivon viestin siitä, että joka puolella, lähes joka puolella Suomea, on tällä hetkellä erinomaisia investointihankkeita odottamassa sitä, että ne lähtevät liikkeelle, ja niitä on jo lähtenyt liikkeelle. Tänään olemme saaneet lukuja siitä, että kotitalouksien luottamus on parantunut. Tulee positiivisia viestejä. Meidän täytyy vahvistaa tätä viestiä ja tehdä kaikkemme, että me saadaan Ukrainaan hyvä rauha, kestävä rauha, jotta Ukrainan jälleenrakentaminen lähtee liikkeelle. Se tulee kaikki näkymään suomalaisten työllisyydessä, kotitalouksien ostovoimassa ja siinä, että me pystytään turvaamaan meidän hyvinvointiyhteiskunta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.04 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tosiasia on se, että hallitus on täydellisesti epäonnistunut kasvupolitiikassaan. Siitä nämä työllisyyden surkeat luvut kertovat. Taloutta painaa nyt erityisesti luottamuspula, ja nämä leikkaukset ja lisäleikkaukset ovat omiaan pahentamaan taloudessa vallitsevaa luottamuspulaa. [Juho Eerola: Ja nämä puheet!]

Mutta, pääministeri Orpo, me olemme nyt tosiaan jotain saaneet tietää niistä leikkauksista, joita te olette pitkään piilottellut, ja ne kohdistetaan vammaisiin, vanhuksiin, heikommassa asemassa oleviin ja lapsiin. [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä] Jotain olette tänään julkistanut, mutta edelleen te kuitenkin piilottelette säästöjä. [Ben Zyskowiec: Missä teidän työllisyysvaikutukset ovat?] Te ette kerro, mistä koulutuksessa leikataan, ettekä te myöskään edelleenkaan kerro, mihin sosiaalihuoltoon tehtävät säästöt ja leikkaukset kohdennetaan. Pääministeri Orpo, onko teillä nyt selkärankaa kertoa eduskunnalle, minne tulevat 100 miljoonan euron leikkaukset sosiaalihuoltoon, siis ikäihmisten ja vammaisten palveluihin, tullaan kohdentamaan? [Mauri Peltokangas: Teidän työllisyysvaikutuksenne ovat komerossa yhä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.05 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen kuunnellut ja lukenut opposition pelotteluja siitä, mistä kaikesta hallitus on leikkaamassa.

Ensinnäkin, me emme tee lisäsäästöjä. Nämä ovat säästöjä, jotka hallitus on omista päätöksissään aikaisemmin tehnyt. Me muutamme niiden kohdennusta, ja on varmaan selvää, että tämä sali hyvin tietää, että esimerkiksi erikoissairaanhoidosta tai sairaalaverkosta ei ole halua lähteä tekemään leikkauksia. [Suna Kymäläinen: Te leikkasitte jo joulukuussa!] Sen lisäksi me emme lakkautta synnytysosastoja. Me emme ryhdy määrittelemään, millaisia palveluita erikoissairaanhoidon piiristä saa. Me emme tee esimerkiksi alennusta lastensuojelun jälkihoitoon, jota meille esitettiin. [Sofia Virta: Se tehtiin jo! — Suna Kymäläinen: Se tehtiin jo!] Virkapohjassa oli esityksiä, [Hälinää — Puhemies koputtaa] joita me emme ole tekemässä. Ympäri vuorokautisen hoivan asiakasmaksut eivät nouse. [Antti Kaikkonen: Kysyttiin, mitä te teette!] Erikoissairaanhoidon maksuja ei nosteta. Ne ovat kaikki niitä, mistä te olette pelotelleet suomalaisia. Me emme ole näitä tekemässä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

Me olemme hakeneet vaihtoehtoisia säästökohteita, [Mauri Peltokangas: Vastuutonta pelottelua!] jotka ovat mahdollisimman vähän haitaksi, mahdollisimman vähän haitaksi niihin verrattuna, mitä meille esitettiin. Siksi tämä työ [Puhemies koputtaa] vaati aikaa, koska me halusimme löytää parhaan mahdollisen tuloksen suomalaisten kannalta ja [Puhemies koputtaa] niiden kannalta, jotka näitä palveluita tarvitsevat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. [Hälinää — Puhemies koputtaa] — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.06 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä pääministeri, todella on niin, että tämä on Euroopan huonoin työllisyyskehitys, Euroopan ennätys miesten työttömyydessä. Ei yhtä toista maata löydy, jossa tällä hetkellä olisi niin korkea miesten työttömyys kuin se on nyt teidän hallituksenne aikana saatu. Tämähän on se pohjasyy, minkä takia te olette nyt tekemässä näitä lisäleikkauksia. Ja kun kuuntelin äsken teidän puheenvuoroanne, kuulostaa siltä, että kun te olette ensiksi sanonut virkamiehille, että hakekaa nämä lisäleikkaukset, niin nyt te kerroitte, että te olette sankarillisesti onnistunut joitakin lisäleikkauksia torjumaan. Mutta valitettavasti se, mitä nyt tiedämme, on se, että te tämän epäonnistuneen talous- ja työllisyyspolitiikan maksatatte lapsilla, vammaisilla ja vanhuksilla.

Arvoisa puhemies! Ei siinä vielä kaikki. Kaiken tämän viikkojen keskustelun jälkeen te edelleen piilotatte 100 miljoonan säästöt ja leikkaukset. Ette edelleenkään kerro, mistä ne löytyvät. Sanotte, että jatkatte uudistamista, mutta leikkauksia tehdään, [Puhemies: Kysymys!] ettekä kerro koulutussäästöjä. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa pääministeri, miksi edelleen piilotatte 100 miljoonan euron säästöt?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.08 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanoitte, että taloustilanteen ja työttömyyden pohja on hallituksen talouspolitiikassa. Kyllä se pohja on valettu edellisellä hallituskaudella. [Timo Harakka: Ennätystyöllisyys!] Kyllä se on valettu edellisellä hallituskaudella: tekemättömät uudistukset suomalaiseen yhteiskuntaan [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] ja holtiton julkisen rahan käyttö. Sen tähden me olemme tilanteessa, että me joudumme tekemään yhdeksän miljardin sopeutustoimet ja kasvu-uudistuksia, työllisyysuudistuksia. Ja me pidämme niistä kiinni.

Nämä eivät ole, puheenjohtaja Lindtman, mitään uusia säästöjä. Opetelkaa, lukekaa ne paperit. [Antti Lindtman: Tässä se paperi on!] Nämä ovat ne samat luvut, jotka me olemme päättäneet aikaisemmin, mutta me haemme niille — sanotaan, käytetään tätä termiä — inhimillisemmän kohteen kuin se, mitä esimerkiksi virkapohjassa oli esitetty. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa]

Te olette vastustaneet jokaista säästöä, joka ainutta, ja sitten te olette muka huolissanne velkaantumisesta. Ei voi samaan aikaan tehdä molempia. Lisäksi te loppujen lopuksi tulette kannattamaan hallituksen tekemiä ehdotuksia. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

16.09 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä pääministeri, ette te nyt tästä noin helpolla pääse. Fakta on se, että kun te sanotte, että heikoimmilta ei leikata, niin kertokaa, kun on tämä vanhusten kotihoitoon kohdistuva säästö, joka tarkoittaa 700 000:ta käyntiä, että mikä siis niistä on mahdollista hoitaa etänä: suihkutukset, lääkkeiden jako, siivous? Miten on mahdollista, että keneltäkään vanhukselta ei leikata, kun te aiotte täältä kotihoidosta säästää näin paljon?

Mutta kysymys kuului, johon te ette vastannut, arvoisa pääministeri: Te lupasitte kertoa nämä säästöt eduskunnalle kaikkine yksityiskohtineen hyvissä ajoin ennen vaaleja, ja nyt te olette saaneet listan, jossa hädin tuskin saadaan kymmeniä miljoonia kasaan, mutta edelleen piilotatte 100 miljoonaa euroa — ette kerro. Arvoisa pääministeri, miksi ette suostu näitä leikkauksia kertomaan suomalaisille ennen vaaleja, kuten eduskunnan edessä lupasitte?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä. [Sanni Grahn-Laasonen pyytää vastauspuheenvuoroa] — Kysymys oli osoitettu pääministerille.

16.10 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Grahn-Laasonen voi täydentää.

Me olemme antaneet tänään selkeän listan siitä, miten me näitä säästöjä teemme, miten me niitä kohdennamme. Ja kyllä, vuodesta 27 alkaen tulee 50 miljoonan leikkaus ja seuraavista vuosista 100 miljoonan leikkaus sosiaalihuoltoon, mutta se on kymmenen miljardin kokonaisuus — se on kymmenen miljardin kokonaisuus. Tämä on yksi prosenttiyksikkö, jonka me haluamme ja yritämme löytää ja löydämme sieltä säästöjä. Me haluamme valmistella sen huolella. [Timo Harakan välihuuto] Kysymys on vuodesta 27. Me haluamme, että eduskunta pääsee käsittelemään tätä lain uudistusta. Katsotaan yksityiskohdat. Se on yksi prosentti kymmenen miljardin kokonaisuudesta, ja tämä on riittävä taso tässä vaiheessa. Muut yksityiskohdat, jopa miljoonien tasolla, tästä noin 150—160 miljoonan kokonaispaketista löytyvät tänään annetusta tiedotteesta. Te olette saaneet riittävät tiedot. [Vasemmalta: Täyttä bluffia! — Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.11 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun tässä tätä keskustelua kuuntelee, niin kierretään kuin kissa kuumaa puuroa siinä, mitä jätetään kertomatta. Mutta kun sote-leikkaukset eivät ole se ainut hallituksen pimittämä asia, vaan siellä on myös opetus- ja kulttuuripuolella yhteensä 75 miljoonan euron säästö, ja kun te olette luvanneet, että ammatillisesta koulutuksesta ei leikata — se on erityissuojeluksessa — niin pitääkö tämä paikkansa, kun te olette jo nyt tehneet merkittävät leikkaukset? Mistä me tulevaisuudessa saamme niitä suihkuttajia, lääkkeen jakajia, heitä, jotka niitä kotikäyntejä tekevät? Vai onko niin, pääministeri Orpo, että te todellakin jälleen pidätte näitä jemmaleikkauksia takataskussanne ettekä suostu kertomaan, mistä opetuspuolella leikkaatte nämä 75 miljoonaa? Onko tämä jälleen yksi jättisumutus, pääministeri Orpo?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Kysymys oli esitetty pääministerille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

16.12 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä tulee budjettivalmisteluun OKM:n osalta, niin sitä tehdään normaalijärjestyksessä, ja kehysriihessä tehdään päätöksiä. [Anne Kalmari: Eli mitään ei kerrota!] Tämä on normaalijärjestys. [Oikealta: Normaali aikataulu!] Me halusimme tuoda tämän sote-kokonaisuuden eduskunnalle, koska mielestäni se on niin suuri kysymys ja siitä on käyty täällä keskusteluja. Kun lupasin, niin se on täällä. Mutta mielestäni olisi asiallista, jos asianomaiset ministerit voivat vielä tarkemmin kertoa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Opetusministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

16.13 **Opetusministeri Anders Adlercreutz** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Ihan kuten pääministeri totesi, normaalisti tällaiset asiat valmistellaan syksyn budjettiriihessä. Nyt olemme todenneet, että aikaistetaan prosessia, pyritään tuomaan päätös kehysriihen aikoihin. Se on toki muutos, mutta ajattelen, että se on hyvä, jotta kaikki pystyvät sitten valmistautumaan päätöksiin.

No, mitä ne päätökset sisältävät? 75 miljoonaa on toki varsin iso summa, ja kun siinä päätöksiä sitten kohdennetaan eri aloille, niin otetaan tietenkin huomioon, mitä aikaisemmin olemme tehneet myös ammatillisen koulutuksen suhteen, jossa tietenkin 120 miljoonaa on mittava summa, mutta siinä toki pitää myöskin muistaa ne mittavat uudistukset, jotka tehdään sekä rahoitusmalliin että toiminnan ohjaukseen. Ne ovat molemmat asioita, joiden kautta sitten koulutuksen järjestäjät pystyvät itse omin toimin vahvistamaan rahoitustaan. Äärimmäisen hyviä asioita. Ja tässä tietenkin ohella on [Puhemies koputtaa] se vahva sitoutuminen peruskoulun rahoituksen vahvistamiseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.14 **Antti Kurvinen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaalikautta on kulunut puolet. Arvoisa pääministeri Orpo, te olette ollut kaksi vuotta vallassa, ja nyt jo nähdään, että teidän talouspolitiikaltanne on pudonnut käytännössä pohja täysin pois. Te lupasitte ennen vaaleja, että te lopetatte Suomen velkaantumisen. Nyt te otatte yli 50 miljardia tällä vaalikaudella velkaa. Teidän taloussuunnitelmanne sopeuttamisesta ovat jo käytännössä valuneet hiekkaan sen takia, että te ette kykene STM:n sektorilla viemään läpi niitä teidän suunnitelmianne. Mutta sen sijaan se, mihinkä te kykenette, on verotuksen kiristäminen rajusti. Olette kiristäneet kulutusveroja, arvonlisäveroja, kotitalousvähennystä on leikattu erittäin voimakkaasti, ja kykenette kyllä leikkaamaan kaikista heikoimmilta.

Arvoisa puhemies! Tämä paperi, joka nyt jaettiin VM:n tunnuksilla, [Perussuomalaisen ryhmästä: Tyhjä paperi!] on kuin kokoomuksen mainostoimiston paperi. Ei tästä ilme-ne, mitä te konkreettisesti olette leikkaamassa. Nyt minä kysynkin, arvoisa puhemies: Mitä tämä tarkoittaa, kun teknologian hyödyntämisellä otetaan 16 miljoonaa pois vanhustenhoi-dosta? Onko se läppäreitä hoitajien sijaan satavuotiaille ihmisille? Ja kaikista eniten, arvoisa puhemies, meitä häiritsee se, että olette leikkaamassa vammaisilta 16 miljoonaa. [Puhemies koputtaa] Vammaisilla ei ole etujärjestöjä, [Puhemies: Ja kysymys!] heillä ei ole kor-poraatioita takana. [Puhemies koputtaa] Arvoisa pääministeri, mitä tämä tarkoittaa, tämä vammaisilta leikkaaminen parillakymmenellä miljoonalla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

16.16 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin merkittävä osa siitä velasta, jota tämä hallitus joutuu ottamaan, [Eduskunnasta: Pääministerille kysymys!] on korkomenoja edellisestä, jo otetusta velasta, ja sen lisäksi tämä hallitus joutuu korjaamaan välttämättömästi tätä meidän valtiontalouden heikkoa tilannetta ja vaarallisesti velkaantuneen [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] hyvinvointiyhteiskunnan tilannetta. Tämä on se ikävä tosiasia, ja näitä päätöksiä tehdään siinä turvallisuusympäristössä, missä hallituksen on ihan välttämättä lisättävä varautumisen ja puolustuksen menoja. [Antti Kurvisen välihuuto]

Uskon, että suomalaiset laajasti ymmärtävät sen, että on tehtävä myöskin säästöpäätöksiä, ikäviä päätöksiä. [Suna Kymäläisen välihuuto] Arvelen, että tässä salissa käytetään melko kovaa kieltä siksi, että ensi viikolla alkavat vaalit, mutta kysyisin sen perään, onko teillä parempia säästöehdotuksia kuin meillä. [Vasemmalta: On!] Me nimittäin käytimme erittäin paljon aikaa hallituksena siihen — ja vastaan nyt vastuuministeri Kaisa Juuson puolesta — että löydämme sellaisia säästöratkaisuja, jotka mahdollisimman vähän osuisivat ihmisten tärkeimpiin palveluihin, ja löytäisimme toteutustapoja näille palveluille, jotka turvaisivat niiden palvelujen laadun hieman pienemmillä kustannuksilla. Yksi esimerkiksi [Puhemies koputtaa] tällaisesta toiminnasta on vaikkapa se, että pyrimme siirtämällä kuntouttavan työtoiminnan kuntiin [Puhemies koputtaa] tuomaan siihen palveluun joustavuutta ja enemmän [Puhemies koputtaa] kääntämään sitä painopistettä siihen, [Puhemies: Kiitoksia, ministeri, nyt minuutti on käytetty!] että useampi voisi työllistyä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

16.17 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Arvoisa pääministeri, te syytätte edellistä hallitusta holtittomasta rahankäytöstä. [Oikealta: Se on totta!] Ja pääministeri, te sanoitte, että tämä on paras mahdollinen tulos, jonka te olette aikaiseksi saaneet näistä sote-säästöistä — paras mahdollinen tulos, että te leikkaatte vanhuksilta, vammaisilta, te leikkaatte sote-koulutuksesta ja lastensuojelusta. Tämä on pääministerin paras tulos, mitä hän voi saada aikaiseksi. Ja paras tulos on se, että te pimitätte 100 miljoonaa, jotka seuraava hallitus laittaa käytäntöön. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Arvoisa pääministeri, oletteko edelleen sitä mieltä, että parempaan ja reilumpaan ette pysty?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.18 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sillä tuloksella, mihin viittaan, viittaan neuvottelutulokseen, jossa me halusimme kaikin keinoin välttää sen oikeastaan erittäin ikävän listan, joka virkatyönä meille valmisteltiin [Välihuutoja vasemmalta] ja jossa olivat muun muassa jälkihuollon ikärajan laskeminen 23:sta 21 vuoteen — emme halunneet tätä toteuttaa —, vastuusosiaalityöntekijän asiakasmäärän muutos 30:stä 35:een — emme halunneet toteuttaa —, varallisuuden huomioiminen iäkkäiden maksuissa — emme halunneet toteuttaa —, ja niin edelleen. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Emme halunneet sairaalaverkkoon koskea. Me halusimme hakea sellaisia, jotka mahdollisimman vähän vaikuttavat ikävällä tavalla.

Otetaan esimerkiksi tämä 20 miljoonaa, johon ilmeisesti keskusta viittasi. Tämä vammaispalvelulaki, se on eduskunnan päätös. Se on eduskunnan päätös siitä, että vammais-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

palvelun soveltamisalaa rajoitetaan koskemaan nimenomaan vammaisia, nimenomaan koskemaan vammaisia. Vanhuksilla on heidän omat palvelunsa. Eli kannattaa tutustua näihin papereihin, niin kuin sanoin. [Puhemies koputtaa] Meillä on velvollisuus myöskin pitää kiinni siitä, että julkinen talous saadaan tasapainoon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

16.19 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Teillä on ennen kaikkea vastuu suomalaisille siitä, että ketään ei tässä yhteiskunnassa päästetä putoamaan. Teillä on takataskussanne myös 75 miljoonan leikkauslistat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle koulutukseen, kulttuuriin, opintotukeen ja nuoriin. Ministeri Talvitie on todennut, että päätöksistä kerrotaan toukokuussa, ja nyt ministeri Adlercreutz kertoo, että puoliväliriihessä niistä jo päätetään. Siis vain vähän yli viikko kunta- ja aluevaalien jälkeen on tarkoitus tehdä päätökset.

On ilmeistä, että nämä leikkauslistat ovat jo olemassa ja niistä on jo hallituksen kesken neuvoteltu. Ministeri on myös eilen Ylen tentissä kertonut, että leikkaukset eivät kohdistu peruskoulutukseen. Se on hyvä uutinen. Siellä ei todella ole varaa leikata, mutta ei ole muussakaan koulutuspolussa, ei kulttuurissa, ei opiskelijoilta tai nuorisotyöstä. Te ette ehkä ymmärrä, kuinka kovakouraisesti teidän aiemmat leikkauksenne ovat jo näitä osaluokkia ja näitä ihmisiä kohdelleet.

Nyt kysyn teiltä: kun on ilmeistä, että neuvotteluja on jo käyty ja te tiedätte jo, että johonkin ei kosketa ja että päätökset tehdään vain vähän yli viikko vaalien jälkeen, niin pääministeri Orpo, miksi näistä leikkauksista ei kerrota suomalaisille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.21 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! OKM:n pääluokan loppusumma on kasvanut nyt jo hallituksen päätöksillä muistaakseni 700 miljoonaa euroa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] ja sen kokoluokka taitaa olla seitsemän miljardia euroa. Tämä 75 miljoonaa euroa on normaalia budjettivalmistelua, ja me tulemme sen tekemään, ja kun normaaliajassa sen aika on, että neuvottelujen tulokset kerrotaan, niin ne kerrotaan. 75 miljoonaa versus se seitsemän miljardia ja se, että 700 miljoonaa on kasvanut OKM:n pääluokka tämän hallituksen kaudella — minusta nämä isot luvut kannattaa miettiä. [Saara Hyrkkö: Vastaus kysymykseen jäi puuttumaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Yrttiaho, olkaa hyvä.

16.21 Johannes Yrttiaho vas (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Hallitukselta löytyy rahaa verohyvityksiin isoille yhtiöille, Kela-korvauksiin terveysjäteille ja sotilasmenojen valtaviihin lisäyksiin, mutta leikkauslista hyvinvointialueilla, kunnissa, kodeissa on ollut järkyttävä. Nyt te suunnittelette vielä jopa 75 miljoonan leikkauksia kasvatukseen, koulutukseen, kulttuuriin, liikuntaan ja nuorisotyöhön. Tulilinjalla ovat päiväkodit, koulut, kirjastot, uimahallit ja nuorisotilat. Esimerkiksi Turun kaupunki — pääministeri tuntee nämä asiat — on jo nyt omin toimin kokoomuksen johdolla leikannut kasvatuksesta ja opetuksesta. Ryhmäkokoja kasvatetaan, päiväkoteja ylitäytetään, lapset ja nuoret keskitetään suuriin yksiköihin, joissa he eivät voi hyvin. Kolmen asuinalueen nuorisotilat on juuri päätetty

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

sulkea. Työntekijöitä irtisanotaan. Pääministeri Orpo: voisitteko ajatella, nyt kun rauhasta jo neuvotellaan, [Puhemies koputtaa] että käyttäisitte edes pienen osan sotilasmenojen lisäyksestä [Puhemies koputtaa] näihin ihmisten arjen kaikkein tärkeimpiin palveluihin, [Sanna Antikainen: Aikamoista! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] hyvinvointiin ja huolettomaan arkeen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja haluan jälleen muistuttaa niin edustajia kuin ministereitäkin minuutin aikarajasta. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.23 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta edustaja Yrttiaho toi hyvin pöytään sen, mistä kaikesta tässä on kyse, missä me eletään. Me oikeasti eletään erittäin vaarallisessa maailmanajassa, joka vaikuttaa talouteen. Edustaja Lindtman, se vaikuttaa talouteen, ja ehkä muut ymmärtävät, jos te ette ymmärrä, että sillä on vaikutus Suomen talouteen. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Ohhoh!] Me emme elä missään pullossa.

Sen lisäksi meidän on huolehdittava Suomen turvallisuudesta. Meillä on ollut aika laaja yhteisymmärrys tässä salissa siitä, että puolustusmenojen tasoa pitää nostaa. Se tarkoittaa tulevana vuosina miljardien lisäyksiä. Siksi julkisen talouden tasapainoon saaminen on välttämätöntä. Siksi tätä työtä joudutaan tekemään, siksi me joudumme tekemään ikäviäkin leikkauksia, [Anne Kalmari: Ja tukemaan terveysjättejä!] mutta ne koetetaan tehdä tavalla, jossa ne sattuvat mahdollisimman vähän, mutta on selvää, että yhtään leikkausta ei voida tehdä niin, etteikö se jossain tuntuisi. Mielestäni hallitus on löytänyt hyviä ratkaisuja pahojen ratkaisujen keskeltä, tai vähiten pahoja. Mutta te ette pääse siitä mihinkään, että meidän julkinen talous on erittäin vaikeassa tilanteessa. Meidän menotarpeet tulevaisuuteen ovat valtavat [Välihuuto sosiaalidemokraattien ryhmästä] muun muassa puolustuksen takia, ja siksi julkisen talouden tervehdyttäminen on välttämätön asia, [Puhemies koputtaa] josta me emme voi tinkiä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Valkonen, olkaa hyvä.

16.24 Ville Valkonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen suurimpia haasteita on pitkäaikainen talouskasvun puute. Siitä johtuu muun muassa se, että meidän julkista taloutta on välttämätöntä sopeuttaa myös sote-kustannusten osalta. Mutta on hyvä muistaa se, että sote-kustannukset kasvavat joka ainoa vuosi, muun muassa tälle vuodelle 2,2 miljardia, ja on hyvä muistaa myös mittakaava. Esimerkiksi nyt tehtävät 166 miljoonaa ovat noin puoli prosenttia siitä, mitä hyvinvointialueille annetaan vuosittain — puoli prosenttia, ja vasemmisto pelottelee, että se romauttaa nämä palvelut. Tämä ei pidä lainkaan paikkaansa. [Veronika Honkasalo: Kysykää ihmisiltä itseltään!] Hallituksen talouspolitiikkaa ei tehdä suosion vaan Suomen tähden, [Suna Kymäläisen välihuuto] ja totta vie Orpon ja Purran hallitus tekeekin merkittäviä talousuudistuksia, joita on liian pitkään lykätty. Talousasiantuntijat ovat tukeneet tätä linjaa. On ihmeellistä, jos sosiaalidemokraattien puoluejohtajilla on parempia taloustieteilijöitä kuin näissä instituutioissa. Kysyisin valtiovarainministeriltä: voisitteko selittää vielä kerran [Puhemies koputtaa] sosiaalidemokraateille suhdanteen ja rakennetoimien eron, [Puhemies koputtaa] ja minkä takia on välttämätöntä sopeuttaa valtiontaloutta?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.25 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen edustajan kanssa samaa mieltä siitä asiasta, että loppujen lopuksi on aika sama edes se, minkä kokoisista säästöistä täällä milloinkin puhutaan — lähtökohta, jossa oppositio vastustaa meidän kaikkia toimia, joilla me pyrimme tähän julkiseen talouteen vaikuttamaan, on lähtökohta.

Mitä tulee sitten siihen, mistä sosiaalidemokraatit tämän kyselytunnin aloittivat: He kuvasivat sitä vaikeaa suhdannetta, joka Suomen päällä on ollut. Taantuma pitkittyi ja syveni, ja siihen yksi syy on tietenkin se, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, meidän pitkä raja on suljettu, kaupankäynti on keskeytynyt, — näitä asioita pääministeri tuossa edellä kuvasi — koko euroalueen, Euroopan vaikea talouden tilanne Saksassa, Ruotsissa ja niin edelleen. Valitettavasti työllisyydessä on menty edelleen heikompaan suuntaan, mutta se johtuu juuri siitä, että kun talouden kasvu on nyt viimein käynnistynyt ja näkyy positiivisia merkkejä, niin tämä työllisyyskehitys seuraa tätä noin 6—9 kuukautta jäljessä. Eli tällä perusteella me voimme tuossa kesän, syksyn aikana viimeistään odottaa positiivisia näkymiä myös työllisyyskehitykseen. [Puhemies koputtaa] Yritysten tilauskirjat ovat täyttymässä, luottamus on parantunut sekä yrityksissä että kotitalouksissa, [Puhemies koputtaa] palkansaajan ostovoima paranee, inflaatio on heikkoa, korot laskussa. Meillä on erittäin hyviä näkymiä eteenpäin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

16.27 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Meillä on maassamme tilanne, jossa lapsiperheköyhyys lisääntyy hallituksen päätösten myötä 17 000 lapsella. [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä] Lapsiperheköyhyyden lisääntyminen lisää lastensuojelun tarvetta. Tänään tulleen tiedon mukaan hallitus leikkaa lisää — lastensuojelusta. [Ben Zyskowiczin välihuuto]

Tiedän, mitä lastensuojelun tarve tarkoittaa. 1980-luvulla, 9-vuotiaana, koin huostaanoton, ja se oli minulle pelastus. Ilman sitä minä en olisi nyt tässä ministerille kysymystä esittämässä.

Arvoisa pääministeri: Leikkaatte siis lastensuojelusta lisää. Tiedätkö, mitä vaikutuksia sillä on lapsille ja nuorille maassamme? Tiedätkö, miltä nämä leikkaukset tuntuvat siellä lapsiperheessä, jossa apua ollaan vailla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. [Vasemmalta: Pääministeri!] — Annan vastauspuheenvuoron substanssiministerille. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.28 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tämä on ministeri Kaisa Juuson vastuualuetta, mutta tuuraan häntä toteamalla, että lastensuojelu on varmasti niitä palveluita, joka kaikkien tässä salissa olevien mielestä on hyvinvointiyhteiskunnan kaikkein syvimessä, tärkeimmässä ytimessä, [Vasemmalta: Miksi leikkaatte?] ja siitä syystä lastensuojelu on hallituksen erittäin tärkeä uudistuksen kohde. [Mika Lintilä: Ei voi sanoa, että suojeluksessa! — Välihuutoja vasemmalta]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

Me teemme uutta lastensuojelulakia, jota ammattilaiset ovat kovasti toivoneet, siis lastensuojelulain kokonaisuudistusta. Siinä on erityinen painopiste ensimmäisessä vaiheessa vakavasti väkivallalla oireilevissa nuorissa eli nuorissa, jotka esimerkiksi tällä hetkellä ovat lastensuojeluyksiköistä karussa, siis niin sanotusti hatkassa. Nämä nuoret ovat erittäin turvattomassa tilanteessa. He joutuvat hyväksikäytön kohteeksi. [Veronika Honkasalon välihuuto] Heitä ei tavoiteta, ei tiedetä, missä he ovat, he voivat olla vakavasti päihdeongelmaisia, ja heidän tilanteensa, voisin sanoa, on tämän yhteiskunnan yksi suurimpia epäkohtia. [Miapetra Kumpula-Natri: Oliko siitä varaa leikata!] Tätä hallitus pyrkii lastensuojelulain kokonaisuudistuksella korjaamaan, ja se on myös asia, mitä olemme pyrkineet priorisoimaan kaikin tavoin. [Puhemies koputtaa]

Se, mihin tässä listassa viitataan, on sen tyyppisiin asioihin, että jos meillä on kaksi lastensuojeluyksikköä vierekkäin, [Puhemies koputtaa] niin voidaan järjestää yhdessä näiden yksiköiden yöpäivystys.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

16.29 **Inka Hopsu vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kerroitte tosiaan, että 16,2 miljoonaa leikataan ikäihmisten, vanhusten kotihoidosta, 20 miljoonaa vammaispalveluista, siellä on se sosiaalihuollon 100 miljoonan leikkaus, [Jani Mäkelän välihuuto] ja sitten väitätte, että vaihtoehtoja ei ole näille leikkauksille. Miten olisi vaikka kaivosveron kiristys, 50 miljoonaa — 100 miljoonaakin olisi saavutettavissa. Käykää läpi niitä meidän vaihtoehtobudjetteja, siellä on kohdennuksia kyllä. [Laura Huhtasaaren välihuuto]

Arvoisa puhemies! Meille kaikille tässä salissa on selvää, että kotihoidon varassa olevien ikäihmisten kunto heikkenee koko ajan. Siellä on yhä iäkkäämpiä ihmisiä yhä huomnommassa kunnossa kotona. Tästä huolimatta THL kertoo meille, että hyvinvointialueet ovat jo nyt joutuneet kiristämään sitä, ketkä kotihoidon apua saavat. Toisaalta paikkoja myöskään hoiva-asumisessa ei ole yhtään enempää, päinvastoin: jonot ovat sinnekin pitkiä. Haluan kysyä, miten tämä yhtälö oikein toimii, hallitus, teidän mielestänne: yhä huomnommassa kunnossa olevat vanhukset, yhä ikääntyneemmät ja yhä vähemmällä palvelulla siellä kotona.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.30 **Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus haluaa kehittää ikäihmisten palveluita kokonaisuutena. [Välihuuto vasemmalta] On tosi tärkeätä, että me katsotaan sitä, että me saadaan tätä hoivakotien ympäristöä kehitettyä, niin että siellä on hyvä olla, että meillä on myöskin tällaista välimuotoista yhteisöllistä asumista, joka siltaa sitä kulkua sinne, että kehitetään tätä kotihoitoa.

Kotihoito on yksi sellaisia haastavia tekijöitä. Meillä on ollut ihan huoli tässä viime vuosina täälläkin eduskunnassa yhdessä siitä, miten me saamme henkilöstön riittämään myöskin kotihoitoon. Näitä asioita mietitään, ja totta kai sitten myöskin omaishoidon kehittäminen on siinä rinnalla, perhehoito, niin että meillä tämä kokonaisuus toimii mahdollisimman tasapainoisesti. Siinä on kehittämiskohteita, niitä on pyritty tunnistamaan.

Mitä sitten tulee tähän teknologian hyödyntämiseen, niin teknologia ei voi korvata ihmistä ihmiselle. Se meidän on tärkeää muistaa. [Antti Kurvisen välihuuto] Mutta teknologiaa me voimme hyödyntää tässä. Vaikkapa se, että lääkerobotteja käytetään tällä hetkellä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

[Hälinää — Puhemies koputtaa] tuo lääketurvallisuutta sinne ikäihmisten hoitoon, tai lääkerobotti voi hälyttää omaisen tai kotihoidon muun muassa silloin, jos ihminen ei ole ottanut lääkettä. Eli tällaisella kuvayhteydellä voidaan saada parannettua myöskin yhteydenpitoa läheisiin. [Puhemies koputtaa] Eli teknologia ei ole pelkästään negatiivinen asia. [Antti Kurvinen: Kodinhoitaja kuvaruudulle!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.32 **Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on taas tänään yksi lista täällä käsittelyssä. Sen taustalla on se, että Suomen talous ei kasva. Se ei ole kasvanut pariin viime vuoteen juuri ollenkaan, ja se näkyy täällä joka paikassa. Se näkyy meillä korkeimpana työttömyytenä yhdeksään vuoteen. Asuntotuotanto on romahtanut, ja työllisyysaste on koko ajan huonompi kuin se oli hallituksen aloittaessa. Kaikki nämä talouden tunnusluvut ovat menneet väärään suuntaan.

Arvoisa pääministeri, kysyn nyt teidän hallituksenne omista toimenpiteistä: kuinka paljon pienemmillä leikkauksilla ja säästölistoilla koulutukseen ja sote-puolelle olisi päästy, jos talous olisi kasvanut esimerkiksi puolentoista prosentin luokkaa nyt tänä vuonna ja viime vuonna?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.33 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja on aivan oikealla asialla. Siis ilman kestäväää, korkeampaa talouden kasvua suomalainen hyvinvointiyhteiskunta ei pärjää. Näin se on ollut jo pitkään. Kun me katsotaan tätä viimeistä lähes pariakymmentä vuotta, niin meidän kasvu on ollut kituliasta, hyvin kituliasta, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Ja se on se syy, miksi me ollaan tänään tässä. Mielestäni isompia syitä, miksi Suomi ei ole pystynyt samanlaiseen talouden kasvuun kuin esimerkiksi Ruotsi, jonka me olimme vuonna 2008 juuri saavuttaneet bkt:ssä — nyt me ollaan vähintään parikymmentä pinnaa jäljessä — on se, että Suomi ei uudistunut. Meidän kilpailukyky menetettiin, ja samaan aikaan me kasvatettiin julkisen sektorin kokoa.

Nämä kaksi asiaa: ei kilpailukykyä, liian raskas julkinen sektori. Siksi me ollaan tässä tilanteessa. Ja nyt me akuutisti kärsimme siitä, että maailmalla käydään sotia, maailmalla on epävarmuutta, maailmantalous odottaa. Mutta uskallan edelleen sanoa, että niillä uudistuksilla, joita hallitus on tehnyt talouteen, työmarkkinoille, yrittäjyyden edellytyksiin, sosiaaliturvaan, tutkimukseen ja innovaatioihin, panostamisella energian murrokseen, [Puhemies koputtaa] me tullaan takuuvarmasti saavuttamaan nopeampi talouden kasvu, [Puhemies koputtaa] jolla me kustannamme meidän hienon hyvinvointiyhteiskunnan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.34 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä en ihan varmasti ole ainut suomalainen, joka on tällä kertaa ihan oikeasti turhautunut ja pettynyt siihen, miten te jälleen kerran, jälleen kerran, päätitte leikata niiltä suomalaisilta, joilla on jo kaikkein vaikeinta. Minä ehkä viimeiseen asti uskoin ja kuvittelin, että te kuulisitte asiantuntijoita ja ymmärtäisitte, ettei siellä ole enää, mistä säästää. Ja nyt te toteatte täällä, että eivät nämä vaikuta kohtuuttomasti suomalaisten arkeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

Minä olen tehnyt töitä lastensuojelussa, vanhuspalveluissa, vammaispalveluissa, ja on ilmiselvää, että jos te leikkaatte kotihoidosta, vammaispalvelusta, lastensuojelusta, sotehenkilöiden kouluttamisesta ja kuntouttavasta työtoiminnasta, mistä on tänään saatu tietää, se vaikuttaa monen sellaisen ihmisen arkeen, joka ei voi itse vaikuttaa omaan tilanteeseensa. Lisäksi te jätätte kertomatta, mistä lähtee 50 miljoonaa sosiaalihuollosta.

Minä kysynkin arvon pääministeriltä, joka toivottavasti kuuntelee: Miksi Orpon hallitukselle, miksi teidän hallituksellenne, tuntuu olevan aina helpompaa leikata lapsilta, nuorilta, vanhuksilta ja vammaisilta kuin ihan oikeasti saksia ympäristölle ja taloudelle haitallisia tukia, mihin asiantuntijatkin ovat vedonneet? [Jani Mäkelä: Mihin vihreät eivät puuttuneet viime kaudella!] Miksi aina tämä arvovalinta? [Ben Zyskiewicz: Justhan niistä leikattiin!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.35 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta kannattaa aidosti nyt katsoa se lista kokonaisuudessaan läpi, koska silloin suurimmat huolet, joita on ollut esimerkiksi teidän puheenvuorossanne ja varsinkin ennen tätä salikeskustelua käydyissä puheenvuoroissa, voi unohtaa, koska ne pahimmat pelot, joita pääasiassa oppositio maalaili, eivät toteudu.

Mutta minä otan kantaa siihen, millaisia keinoja me muun muassa käytetään. Teknologian käyttöä vanhuspalveluissa asiantuntijat suosittelevat. Sitä muuten suosittelivat viime kaudellakin asiantuntijat, koska Marinin hallitus eli teidän hallituksenne toi esityksen eduskuntaan tästä teknologian käyttämisestä kotipalveluissa, [Sofia Virta: Ai säästölakina?] mutta se törmäsi perustuslakivaliokuntaan. Ei se tee siitä huonoa, vaan me yritämme ja me teemme sen uudelleen ja paremmin, jotta me voimme tuottaa palveluita nykyaikaista teknologiaa hyväksikäyttämällä. Tämäntyyppisiä keinoja me nyt haetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

16.36 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Nämä listat ovat vähän kuin Trumpin listoja: ei koskaan tiedä, mitä tulee ja perutaanko nämä. Haluaisin kysyä teiltä, kun olen käynyt läpi tämän listan asiantuntijoiden kanssa tässä lyhyessä ajassa aika tarkkaan mutta kun tässä ei oikein yksilöidä mitään: voitteko, pääministeri Orpo, vakuuttaa, että nämä säästöt tulevat toteutumaan? Siis tätähän ei ole yksilöity, tätä listaa, ollenkaan. Täällä on 100 miljoonaa sinne ja 20 tuonne ja 10 tuonne. Eihän näitä listoja niin voi tehdä, että ne tulevat tänne ja meidän pitäisi lukea ja meidän pitäisi olla joitain ennustajia, miten tämä toimii. Kertokaa nyt minulle, miten. Oletteko te ihan varma, että tämä toteutuu?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.37 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voidaan mennä vaikka kahville tämän jälkeen, niin voidaan käydä vielä läpi, miten näitä viedään eteenpäin. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Tämä on se neuvottelutulos, jonka pohjalta siten alkaa yksityiskohtainen valmistelu. Virka-arvion kanssa yhdessä meillä on se käsitys, että nämä ovat vietävissä ja nämä ovat tehtävissä. Mutta sama periaate, mitä me noudatet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

tiin, on, että jos joku ei ole kerta kaikkiaan mahdollista, sille haetaan aina korvaava säästö, koska me emme tee tätä säästämisen riemusta vaan siitä syystä, että meidän on pidettävä kiinni talouspolitiikan uskottavuudesta, yhdeksän miljardin kokonaisuudesta, ja nämä, mitkä tässä ovat, ovat parhaalla tiedolla tällä hetkellä sellaisia säästöjä, jotka voidaan tehdä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Edustaja Kaikkonen, olkaa hyvä.

16.38 Antti Kaikkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tässä nyt valitettavasti tuntuu siltä, että te koettatte puhua mustaa valkoiseksi. Tämä tiedote, joka saatiin tunti sitten, ei kyllä oikein kerro, mistä on kysymys. Sanoisin, pääministeri Orpo, että olette vähän tarkemman selityksen velkaa, ja olisi ryhdikästä, että te itse vastaisitte opposition välikysymykseen ensi viikolla. Se olisi ryhdikästä toimintaa.

Otan pari esimerkkiä tästä tiedotteesta. Tiedotteessa sanotaan vaikkapa tällä tavalla: ”Teknologian hyödyntämistä kotihoidossa lisätään.” ”Vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja palvelujen saatavuus turvataan.” [Perussuomalaisten ryhmästä: Ovatko nuo huonoja asioita?] Epäilen aika lailla, että tämäntapaisten lauseitten takana on kylmä todellisuus, jossa vaikkapa lastensuojelusta leikataan, vammaispalveluista leikataan, vanhuksilta leikataan, ikäihmisten kotipalveluista leikataan. Tällä tiedotteella ansaitsee kyllä, onneksi olkoon, kaunopuheisuuden piirimestaruuden. [Eduskunnasta: Tyhjä paperi!]

Arvoisa puhemies! Kysytään ”kyllä tai ei” -kysymys: Tarkoittaako tämä lista esimerkiksi sitä, että ikäihmisten, vanhusten kotipalveluista leikataan? Vähenevätkö kotikäynnit tämän paperin takia? [Välihuutoja — Aki Lindén: Vähenee 320 kotihoitajaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.39 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikki tässä salissa tietysti lainvalmistelun ammattilaisina tietävät sen, että jokaisesta päätetystä säästöstä on ennakkoon tietysti ennakkovalmistelu, jossa näitä vaikutuksia on arvioitu ja on kartoitettu, [Vasemmalta: Kyllä vai ei?] niin kuin valtiovarainministeriö ja vastuuministeriöt kartoittavat näitä mahdollisuuksia meidän budjetissamme, ja sen jälkeen siitä käynnistyy lainvalmistelu, joka lähtee lausuntokierrokselle, tulee eduskunnan käsittelyyn, eli siinä tarkentuvat kaikki ne yksityiskohdat. Ja voin kertoa, että ei ole helppoa työtä, eikä kukaan varmaan niin kuvittelekaan, kun yritetään ja pyritään siihen, että turvataan palvelujen tärkein ydin ja turvataan esimerkiksi mainitut vanhusten kotipalvelut mahdollisimman hyvin ja turvallisesti. [Välihuuto vasemmalta] Siihen on myös uusia malleja, jos ajatellaan esimerkiksi, mitä tälläkin hetkellä kehitetään, vaikkapa palveluja, joita voidaan tuoda kotiin, [Vasemmalta: Kyllä vai ei?] esimerkiksi ensihoidon ja kotisairaanhoidon tuomista kotiin sen sijaan, että kuljetetaan tai vanhus joutuu lähtemään keskellä yötä kauas päivystykseen. Tämänäköisistä ratkaisuista voidaan löytää inhimillisempiä toteutustapoja. Sitten tässä on nostettu esiin teknologian mahdollisuuksia silloin kun se parantaa kotihoidon laatua, voidaan esimerkiksi [Puhemies koputtaa] lääkkeiden oikeaa annostelua varmistaa, [Välihuutoja] voidaan turvallisuutta [Puhemies koputtaa] lisätä kotona, koska meillä on yhä kasvava [Puhemies koputtaa] ikääntyvä väestö kotipalvelujen piirissä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri, nyt minuutti on käytetty. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

16.40 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kotihoidon siirrätte Teamsiin, ja vammaisilta viette oikeudet palveluihin, [Oikealta: Voi morjens! — Miten olisi totuudessa pysyminen?] mutta, arvoisa puhemies, hieman vähemmälle huomiolle on jäänyt se, että te aiotte leikata myös neuvoloista ja kouluterveydenhuollosta 30 miljoonaa euroa — kyllä, pääministerin hallitusohjelman sivu 224. Neuvolat, jotka tavoittavat lähes kaikki raskaana olevat naiset ja myöskin lapsiperheet, sekä koululaiset. Neuvolat ja siellä erityisesti terveydenhoitajat, jotka tekevät ennalta ehkäisevää työtä, jotka puuttuvat varhain perheiden mahdollisiin ongelmiin ja jotka tukevat vanhemmuutta, neuvolat, jotka ovat meidän hyvinvointiyhteiskuntamme ydin — tämän te aiotte nyt romuttaa. Nämä leikkaukset tulevat tarkoittamaan sitä, että käynnit vähenevät neuvolassa, niin lapsilla lastenneuvolassa kuin myöskin sitten kouluterveydenhoitajan vastaanotolla. Arvoisa pääministeri, sanoitte alkuvuikosta Ylen vaalitentissä, että lasten ja nuorten eteen tehdään paljon. [Puhemies koputtaa] Onko teistä tämä oikea suunta, että nyt te leikkaatte lapsilta ja nuorilta ja heidän perheiltään tärkeitä palveluista?

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.42 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt kannattaa olla kyllä tarkkana siinä, että ei pelottele turhaan. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Tällainen puhe, että kotihoitoa tehtäisiin jatkossa Teamsilla, ei todellakaan pidä paikkaansa. Tällaista suunnitelmaa ei ole kenelläkään. Sen lisäksi tässä paperissa ei ole neuvolajärjestelmään kohdistuvia ratkaisuja, joka tänään julkistettiin. Ei ole. [Aino-Kaisa Pekonen: Ei tässä paperissa, vaan teidän hallitusohjelmassa!]

Vastuuministeri Kaisa Juusolla on hänen työpöydällään, kun hän palaa töihin, neuvolajärjestelmää koskevia uudistuksia ja ratkaisuja. Hän palaa varmasti näihin, kun pääsee takaisin sairauslomalta. En tiedä sen valmistelun tämänhetkistä tilannetta aivan tarkkaan, mutta varmasti vakuutan, että hallitukselle neuvolajärjestelmä ja meidän lapsiperheiden palvelut ovat todella tärkeitä. Me haluamme, että meillä on vahva neuvolajärjestelmä myöskin tulevaisuudessa.

Me julkistamme maanantaina keinoja, miten voisimme edistää lapsitoiveiden toteutumista Suomessa. Me haluamme, että Suomeen syntyy yhä enemmän lapsia. Me haluamme, että Suomi on jatkossakin maailman paras maa syntyä ja kasvaa, ja rakennamme lapsiystävällisempää Suomea. [Puhemies koputtaa] Eli tältä osin toivon, että tällaisia kohtuuttomia pelotteluja ei vaalienkaan alla nyt olisi. [Välihuutoja — Vasemmalta: Teillä on aika pelottava oma hallitusohjelma!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Pyydän taas harjoittamaan itsehillintää, koska kovin äänekkäs hälinä häiritsee täysistunnon seuraamista. — Edustaja Koskela, Minja, olkaa hyvä.

16.43 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että pelottelu on kyllä hirveän helppoa täältä oppositiosta, jos siihen riittää se, että lukee teidän hallitusohjelmaanne. Siellä ovat ne kirjaukset, mihin tässä on viitattu. Nämä säästöt, joita

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

te olette tehneet, ovat niitä, joihin me viittaamme. Se ei ole pelottelua. Se on teidän politiikkaanne.

Toiseksi: Arvoisa pääministeri, te sanoitte, että te ette leikkaa lastensuojelun jälkihuolosta ettekä synnytyksistä. Ei tarvitse, koska te olette leikanneet jo. Te olette alentaneet jo lastensuojelun jälkihuollon ikärajaa 25:stä 23 vuoteen. Jos olette käynyt Kemissä, tiedätte, että Länsi-Pohjan sairaalasta ovat lakanneet synnytykset osana teidän päätöstänne karsia sairaalaverkkoa. Jo aikaisemmin hallitus on leikannut vanhuksilta, ja nyt vanhuksilta leikataan lisää, kun kotihoidosta säästetään siirtämällä hoitajat Teamsiin. Lisäksi te olette heikentämässä vammaisten ihmisten palveluita. [Välihuutoja oikealta] Nämä ovat osa sitä teidän omaa listaanne.

Arvoisa pääministeri, asteikolla yhdestä kymmeneen, kuinka inhimillistä on leikata vanhuksilta ja vammaisilta ihmisiltä, [Puhemies koputtaa] kun te täällä äsken sanoitte, että olette etsineet inhimillisempiä säästökohteita? [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.45 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun puhuu näiden eri vaihtoehtojen vertailusta, niin kaikki ovat ikäviä vaihtoehtoja. Silloin jos leikataan, niin ei kai siellä ole kuin ikäviä vaihtoehtoja, mutta haluaisin kuvata sitä, että siitä listasta, mitä tuotiin pöydälle ja millä te olette pelotelleet, pystyimme olemaan tekemättä todella paljon. [Anne Kalmari: Eivätkö kotikäynnit vähene? Lupaatteko?]

Se, mihin tässä pyritään, on se, että me saadaan meidän hyvinvointialueet toimimaan, ne, missä suomalaisten palvelut oikeasti rakennetaan. Hallitus on antanut tänä vuonna hyvinvointialueille 2 200 miljoonaa euroa lisää rahaa palveluiden järjestämiseen, ja nyt me nähdään se, että tämä alkaa kääntymään parempaan suuntaan. Tämä uudistus on tehtävissä. Hoitojonot ovat lyhentymään päin. Odotusajat ovat lyhentymään päin. Vuokralääkäreiden bisneksen käyttö on vähentymään päin. Tämä on menossa nyt oikeaan suuntaan, ja silloin kun me saadaan hyvinvointialueiden talous kestäväälle pohjalle, silloin me pystytään huolehtimaan niin vanhustenpalveluista, neuvoloista kuin erikoissairaanhoidostakin. Sitä tämä hallitus tekee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aihepiiriin liittyen, edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.46 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän oikeistohallituksen harjoittaman leikkauspolitiikan jäljet pelottavat. Miesten työttömyys on EU-maiden korkein, [Jani Mäkelä: Sekö teitä huolestuttaa muka?] ja naisten työllisyys on vain vuodessa romahtanut 60 000:lla. Ja yhä te leikkaatte lisää. Jatkatte tätä samaa, vaikka jäljet ovat näkyvissä. Ja nyt te leikkaatte vanhuksilta, kotihoidossa olevilta vanhuksilta. Mutta, pääministeri, digi ei korvaa ihmistä — digi ei korvaa ihmistä. Me haluamme pitää huolta ikäihmisistä, me haluamme pitää huolta vammaisista, me haluamme pitää huolta suomalaisista lapsista. [Ben Zyskowiec: Ja aikuisista!]

Pääministeri, ennen vaaleja te lupasitte, te sanoitte, että ”tehdään se kerralla selväksi, että sotesta ei leikata”. Helmikuussa te lupasitte eduskunnalle kertoa näistä lisäleikkauksista hyvissä ajoin ennen vaaleja, ja nyt tällä kyselytunnilla on käynyt selväksi, että te ette edelleenkaan anna meille niitä leikkauslistoja. [Jani Mäkelän välihuuto] Pääministeri Or-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2025 vp

po, voitteko te luvata, kertoa, minne nämä 100 miljoonan euron lisäleikkaukset sosiaali-huoltolakiin tulevat kohdentumaan? Voitteko te kertoa sen eduskunnalle [Puhemies koputtaa] ennen kuin ennakkoäänestys alkaa ensi viikon keskiviikkona? [Ben Zyskowicz: Demarit peräänkuuluttaa leikkauksia!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.47 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! 2 200 miljoonaa lisää rahaa tälle vuodelle, yli miljardi lisää joka vuonna taloussuunnitelman mukaan hyvinvointialueille sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamiseen. Se ei ole leikkaamista, se on rahan lisäämistä. Noin 26 000 miljoonaa käytetään tänä vuonna sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen suomalaisille, ja me teemme kaikkemme, että me saamme ne toimimaan. [Aki Lindénin välihuuto] Mutta samaan aikaan me teemme kaikkemme sen eteen, että tässä vaikeassa taloussuhdanteessa me saadaan talous kasvuun, työllisyyttä, saadaan investointeja Suomeen. Siksi me kokoonnumme kasvuriiheen, johon on valmisteltu huolella muun muassa Risto Murron työryhmän myötä kasvutoimia, koska me emme istu käsiemme päällä emmekä voivottele, ja meidän ratkaisumme eivät ole niin kuin teidän, että otetaan vaan sitä velkaa oikein reilusti. [Vasemmalta: Kokemusasiantuntija puhuu!]

Kysymyksen käsittely päättyi.